پیشکسوتان و بازنشستگان زحمتکش را دریابید

داریوش توانا

بحث خـود را پیرامـون وزارت آمـوزش و پرورش و معلمین زحمتکش آغاز می‌کنم. معلمین باسـواد و دلسوز و خوش‌خلق و با حوصله که همه چیز را تقدیم دانش‌آموزان کرده‌انـد و هیچ چیز را فروگذار نکرده‌انـد. مولا علی (ع) فرمودند: «هر کس به مـن کلمه‌ای را یاد دهد من بنده و غلام او هستم. من علمنی حرفا فقد صیرنی عبدا» معلمی بـا علم‌آموزی و دانش‌اندوزی و مطالعه و خردورزی و عالم بودن توأم اسـت. معلم اهل علم است و فرزندان مردم را چون فرزند خـود می‌داند. معلم خوش‌خلق و با اخلاق و با تدبیر و درایت و اهل کمال است. فهیم و انسان و آگاه و با تجربه و شایسته و مهذب است.

بیاییم مهر را با مهر آغـاز کنیم. مهر را با مهربانی آغاز کنیم و در مهرماه از پیشکسوتان قدرشناسی به عمل آوریم و ارزش زحمـات آنها را ارج نهیم. هر کدام از آنها چهره‌ای ماندگار هسـتند. هر کدام در طـول خدمت خود چند هزار دانش‌آموز را تعلیم داده‌اند و علم آموخته‌اند و هدایت کرده و معرفت و شـناخت و آگاهی را یـاد داده‌اند و از هرگونه لغزش و اشتباه بازداشته‌اند و نیک‌خصال و با درایت و الگو بار آورده‌اند.

از بازنشسـتگان به عنوان مشـاور در مـدارس جهت ارائـه تجارب به جوانترها بهره بگیریـم و کوتاهی نکنیم. در پژوهشکده و شـورای تحقیقات و گروه‌های آموزشی از بازنشستگان استفاده کنیم. در ادارات کل و سازمان آموزش و پرورش از بازنشستگان استفاده کنیم.

در سطح شهر ساختمان‌هایی را برای نشست و هم‌اندیشی بازنشسـتگان کنار هم تدارک ببینیم. امکانات درمانی ویژه برای بازنشستگان فراهم آوریم. هنگامی که نیروی شاغل ملاحظه می‌کند که به بازنشستگان توجه ویژه می‌شود، او هم انگیزه کاری پیدا می‌کنـد و پرتوان‌تر کار می‌کند و با شـوق بیشتر تلاش می‌کند. هر سال یک آزمایش پزشکی کامل از بازنشسـتگان به عمل آید. باشـگاه‌های ورزشی، اسـتخرهای شـنا، فیزیوتراپی و انجمن‌های علمی و ادبی و فرهنگی و پژوهشـی و شب شـعر را برای بازنشستگان ترتیب دهیم. به آنها کمک کنیم تا تجارب خود را در قالب یک کتاب چاپ کنند. هر بازنشسـته یک کتاب، چه خواهد شد. بیاییم بازنشسـتگان نمونه انتخاب کنیم. در دانشگاه فرهنگیان از بازنشسـته عالی‌مرتبه استفاده کنیم. گه‌گاهی از طرف ادارات از بازنشسـتگان دیدن به عمل آوریم. آنها را به سفرهای زیارتی و سیاحتی بفرستیم. زیارت خانه خدا، زیارت امام رضا (ع)، زیـارت کربلا. آنها را با اعطاء وام به مسـافرت‌های خارج از کشـور جهت تفریح اعزام کنیم. از نظر چشم‌پزشکی، دندان‌پزشکی و ... خود فرد بازنشسته را احترام ویژه قایل شـویم. به آنها از نظریه جهیزیه و مخارج ازدواج فرزنـد کمک ویژه به عمل آوریم. مطمئن باشـیم اقدامـات ما، اثرات مثبتی در شـیوه و ارائه آموزش خواهد گذاشـت و به کمبودهای آنان توجه کنیم و از نظرات آنان اسـتفاده کنیم و به آنان احترام گذاریـم. مبلغی به عنوان پول لباس به آنها کمک شـود و سبد کالا داده شود. حقوق آنان نیز همچنان که به شاغلین اضافه می‌شود به آنان نیز اضافه شود.

هم اکنون فاصله حقوقی شـاغلین و بازنشستگان زیاد شـده اسـت، حقوق آنان نیز ترمیم گردد. به مناسب‌های مختلف تبریک، پیامک، کارت پستال و هدیه کتابی انجام شـود. روز معلم نیز برای بازنشسـتگان جشن گرفته شود. همه ما یادمان باشـد که روزی بازنشسته می‌شویم و امروز هر چـه بکاریم همان را درو می‌کنیـم. احترام به معلمان خودمان بگذاریم، تا آینـده به خود ما نیز احترام بگذارند و برایمان ارزش و قدر و منزلت قایل باشـند و یادمان کنند. حافظ (رحمه الله) می‌گوید:

همای گو مفکن سایه شرف هرگز
در آن دیار که طوطی کم از زغن باشد

خدایا به همه بازنشستگان ایام بازنشستگی شیرینی عطا نما. همه آنها را سالم و تندرست نگه دار و لطف خود را نایل همه آنها بنما تا همواره سـایه آنها بالای سر خانواده‌شان باشد.

بازنشسـتگان اکثـراً دارای مشـکلات قنـد، چربی، فشارخون، واریس پا، ضعف بینایی، مشکلات دندانپزشکی، کمردرد، زانودرد و ... هسـتند. فریادرس آنها باشیم. آنها را از یاد نبریم. متوسط حقوق بازنشستگان بسیار پایین است. حقوق آنها پول داروهای خود آنها نیز نمی‌شـود. هنگامی که فردی بازنشسته می‌شـود اثاثیه منزل او نیز بازنشسته می‌شود و نیاز به تعویض دارد و ... با دعای خیر برای همه مسئولین از آنها تقاضای رسیدگی و توجه و عنایت داریم.

خدایا چنان کن سرانجام کار
تو خشنود باشی و ما رستگار

آشنایی با قرآن

متفکر شهید استاد مرتضی مطهری

تفسیر سوره عبس

اعوذ بالله من الشـیطان الرجیم. فلینظر الانسان الی طعامه. انا صببنا الماء صبا. ثم شـققنا الارض شقا. فانبتنا فیها حبا. و عنباً و قضباً. و زیتوناً و نخلاً. و حدائق غلباً. و فاکهه و اباً. متاعاً لکم و لانعامکم.

در جلسه پیش راجع به آیه کریمه فلینظر الانسان الی طعامه مقداری توضیح دادیم. عرض کردیم که ظاهر این آیه به حسـب سیاق (چه به آیات قبل از آن نگاه کنیم و چه به آیات بعد) دعوت به نظر و تفکر در اموری است که مایه تعیّش و تغذیه انسان است.

آیات بعد بیـان می‌کند که مجمـوع جریان‌هایی از قبیل ریزش باران و آمادگی خاص زمین و روییدن انواع گیاه‌ها، سـبزی‌ها، میوه‌ها و غذاها، با خلقت انسان رابطه دارد یعنی نمایانگر یک تدبیر عمومی در کار عالم است، و از همه اینها این نتیجه گرفته می‌شود که خلقت انسان عبث نیسـت و انسان به خود واگذاشته شده نیست. پس اعمال و کردارهای انسان نهایت و پایانی دارد و انسان به نتیجه اعمال خوب و بد خود می‌رسد.

ولی در روایات ما برای آیه فلینظر الانسان الی طعامه معنی دیگری هم ذکر کرده‌اند که البته این معنی دوم با معنی اول متضاد نیست.

معنی این که قرآن ظاهری دارد و باطنی

این که شنیده‌ایم قرآن ظاهری دارد و باطنی و باطن باطنـی، به این معنی اسـت که یک آیـه در آن واحد می‌تواند به چند معنی نظر داشـته باشـد؛ ولی نه معانی بی‌رابطه با یکدیگر، بلکه معانی‌ای که نسـبت آنها با هم نسـبت ظاهر یک شیء با باطن همان شیء است؛ یعنی یک سلسـله معانی که در طول یکدیگرند نه در عرض یکدیگر.

علمای اصول در باب «استعمال لفظ در بیشتر از یک معنی» بحثی دارند، که آن بحث در اینجا مقصود نیست. بلکـه مقصود از ظاهر و باطن در اینجا دو معنی اسـت کـه در طول یکدیگرند، نه و معنـی متضاد و در عرض یکدیگر، و در واقع همان معنی اول را تعمیم و گسترش داده‌ایم به گونه‌ای که شامل معنی دوم هم می‌شود.

حال در مورد آیه مـورد بحث می‌گوییم: معنی ظاهر آیه این اسـت که «ای انسـان! در غذایی که از طبیعت می‌گیـری و می‌خوری، فکر و دقت کن» و معنی‌ای که ائمه این آیه را به آن تفسیر کرده‌اند و در واقع یک درجه از باطن آیه را بیان کرده‌اند این اسـت که «ای انسـان! در آنچه می‌اندیشـی و در افکار و عقایدی که از بیرون می‌گیـری و در آنچـه وارد روح خودت می‌کنی و جذب می‌کنی، فکر و دقت کن».

چنان که می‌بینید، هر دو معنی از یک سنخ است؛ آن غذاسـت، این هم غذاست؛ ولی آن، غذای جسمی است و این، غـذای روحی. اینجا ظاهر آیه می‌گوید: در غذای جسمانی خودت فکر کن و بیندیش، و باطن آیه می‌گوید: نـه تنها در غذای ظاهری فکر کـن و بیندیش، بلکه در غذای باطن و روح خودت هم فکر کن و بیندیش.

نظیر این اسـت آیه کریمه‌ای که در اول سـوره بقره اسـت: الذین یؤمنـون بالغیب و یقیمـون الصلوه و مما رزقناهم ینفقون. «متقیان آنان هستند که به غیب ایمان می‌آورند، نماز را به پا می‌دارند و از آنچه ما روزی‌شـان کرده‌ایـم انفاق می‌کننـد.» ظاهر آیه این اسـت که از نعمت‌های جسمانی مادی که به آنها داده‌ایم، به خلق خدا انفاق می‌کنند؛ یعنی آنچه را که دارند، تنها برای خودشان نمی‌خواهند، سهمی از آن را هم به دیگران می‌دهند. این ظاهر آیه است که حتماً هم مقصود است. ولی در روایات، یک معنی هم از باطن این آیه ذکر شده است. می‌فرماید: ای و مما علمنا هم یعلمون. رزق را توسعه داده‌اند به رزق معنوی و انفاق را هم توسعه داده‌اند به انفاق معنوی، آن وقت معنی چنین می‌شود: «از آنچه ما به آنها آموخته‌ایم و تعلیم کرده‌ایم به دیگران تعلیم می‌کنند.» یعنی در واقع این آیه، تنها به مالداران و ثروتمندان نظر ندارد، بلکه به عالمان هم نظر دارد؛ به این معنی که عالم نباید در علم خودش بخیل باشد و همان‌طور که مالدار باید منفق باشد عالم هم باید منفق باشد.

جنبه اجتماعی آیه

نکتـه دیگر این کـه از این آیه دو مطلب اسـتنباط می‌شـود، یکی جنبه فردی و دیگـر جنبه اجتماعی آیه. اگـر از نظر فردی در نظر بگیریم، این آیه خطاب به یک فرد می‌گوید: ای انسـان! (مثلاًای زید!) تو باید در آنچه تغذیه می‌کنی فکر کنی. در تغذیه روحی خودت، یعنی در آنچه می‌بینی و می‌شـنوی و می‌خوانی و در آنچه به تو تعلیم می‌کنند، در همه اینها دقت کن و ببین چه چیزی وارد روح خودت می‌کنی. هر دیدنی و هر شنیدنی، چیزی را وارد روح می‌کنـد. البته حـواسّ دیگر هم همین‌گونه هسـتند، منتها نه به درجه سمع و بصر. هر بوییدنی، هر چشـیدنی و هر لمس کردنی، چیزی را وارد روح انسان می‌کند. گاهی انسان با یک بوییدن، یک لمس کردن و یا یک چشیدن، به سویی کشیده می‌شود. همه اینها نیرو و جاذبه دارند. گاهی با یک کتاب و یا یک سـطر، با یک سخن و یا یک درس، انسـان زیر و رو می‌شود (حال یا خوب است، بد می‌شود و یا بد است، خوب می‌شود). پس انسـان در تغذیه‌های روحی و معنوی خیلی باید محتاط باشد.

از نظر اجتماعی، مسـأله در سطحی وسیع‌تر و بالاتر مطرح اسـت. یعنی باید حسـاب کرد که در جامعه چه چیزهایی صحیح اسـت که باشد و چه چیزهایی صحیح نیست که باشد. این مطلب را در اینجا از این جهت طرح کـردم که بعضی تحت عنـوان «آزادی» - مثلاً آزادی فکر - می‌گویند نباید جلـو هیچ چیزی را گرفت؛ یعنی حتی اگـر حکومتی واقعاً نماینده مردم باشـد و بخواهد از روی حقیقـت کار کند، حق نـدارد که مثلاً پاره‌ای از نوشته‌ها را محدود کند.

طرح: عصرمردم

جدول شماره ۹۴/۷۱۱

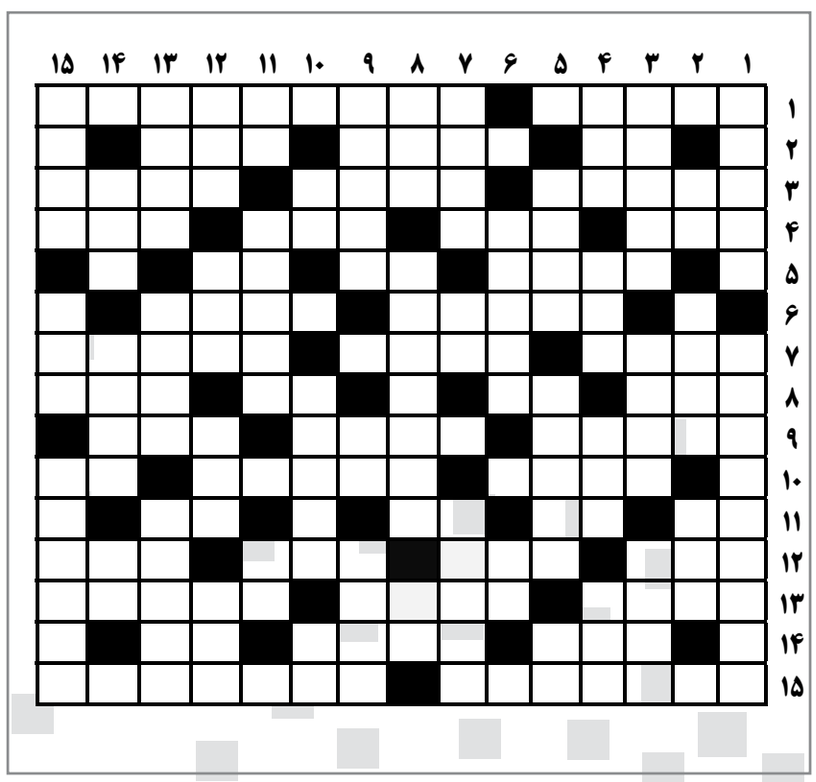

افقی:
۱- بزرگترین کشور در آمریکای جنوبی - طنز تصویری
۲- راه کوتاه شده - هوای قبل از بارانی - پهلو
۳- فرمان - قوم موسی - اسب بارکش
٤- تیرانداز اسطوره‌ای - از ادات شرط - آرزو - جاده ترن
٥- در رنگ‌آمیـزی در و پنجره کاربرد دارد - تکخال - رشد و نمو
٦- جمع مدرسه - شگفتی آور
۷- بدون خطر - عزا - سرگردان
۸- گناه - از ماه‌های سـرد سال - ضمیر اول شخص مفرد - ذکر
۹- آزادی - مقابل ایجابی - زمین
۱۰- خانه پرنده - برای مردم ایجاد مزاحمت می‌کنند - اولین عدد طبیعی
۱۱- یکصد مترمربع - پسـوند همانندی در فارسی - لباس خرکی - کنایه از زیباروی
۱۲- بر گردن و دست و پای زندانیان می‌بستند - واسطه بین دهان و معده - موی پلک چشم - آرزو
۱۳- جذاب - حمد - ویران کردن
۱٤- با افزوده شدن به کلمه معنای جدید ایجاد می‌کند - دوستدار عذرا - پاسخ منفی عرب
۱٥- از شـهرهای تاریخی در ایران - بیرون آوردن

عمودی:
۱- درختی با شکوفه زیبا - کشوری جدا شده از روسیه
۲- راز - برخـی حمام‌هـای قدیمی دارند - شایسته
۳- پیامبر ایرانی - آبریز و دستشـویی - از قاریان برجسته مصری
٤- ناگهانی - فرخندگی - گل زهرایی - ساختمان
٥- به هر بخش از مسـابقه بوکس می‌گوینـد - از ادوات الکتریکی خودرو - خرس آسمانی
٦- ارجمند - خاک کوزه‌گری
۷- بسـیار بزرگ - علامت مفعول بی‌واسطه - از شهرهای هندوستان
۸- پاسـخ مثبت تهرانی - از تیم‌های لیگ برتری فوتبال - عدد فوتبالی
۹- از سبزیجات پرخاصیت - دیم - معنای اسم
۱۰- لحظه - از هواپیماهای جنگی فرانسوی - قسم بی‌پایان
۱۱- ناراست - نام قدیمی بهبهان - کلاه خارجی
۱۲- فوری - مظهر پلیـدی در فرهنگ ایرانی - مقصد - از شهرهای ترکستان که ساکنانی زیبا داشت
۱۳- نژاد - زمین لم‌یزرع - دوباره‌گی
۱٤- آفت قالی - خشنود - یا
۱٥- فرستاده - گهواره - از کشورهای واقع در آسیای جنوب شرقی

جواب جدول شماره ۹۴/۷۱۰

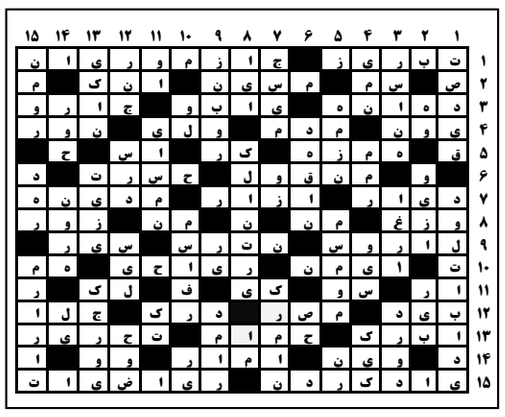

سودوکو

جدول شماره ۹۴/۱۸۵

3	9	2			6	8		
6			4	8			5	
	5		1		2			6
	7					6		5
	4						8	
9		1					2	
7			2		4		9	
	8			7	5			1
		5	8			4	7	3

جواب جدول شماره ۹۴/۱۸۴

3	5	8	1	7	2	6	4	9
4	6	1	8	5	9	7	2	3
9	7	2	4	3	6	1	8	5
5	1	7	9	6	4	2	3	8
6	8	4	7	2	3	9	5	1
2	9	3	5	1	8	4	6	7
7	3	5	2	4	1	8	9	6
8	2	6	3	9	7	5	1	4
1	4	9	6	8	5	3	7	2

شیوه حل جدول سودوکو

یک سودوکوی معمولی دارای ۹ سـتون عمـودی و ۹ ردیف افقی اسـت که توسط خطوط پررنگ‌تر بـه ۹ جعبه ۳ در ۳ تقسیم شده است.

تعـدادی از خانه‌هـا در این جـدول دارای عدد هسـتند و وظیفه شـما این اسـت که خانه‌های خالی را پر کنید طوری که هیچ عددی در یک سـتون، ردیف و جعبه تکرار نشود.

اعـدادی که در هـر ردیف و سـتون قرار می‌گیرد از عدد ۱ تا ۹ را شـامل می‌شود و نباید تکراری باشند.